Ankenævnet for Forsikring

Den 13. september 2017 blev i sag nr. 90539:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Købstædernes Forsikring GS
Strandgade 27A
1401 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring i Købstædernes Forsikring GS. Han klager ved sin advokat over selskabets afslag på at yde tilsagn om retshjælpsdækning til et kæremål vedrørende et spørgsmål om gældssanering.

Selskabet har anført, at der ikke er rimelig grund til at føre sagen.

I klagen af 22/2 2017 til nævnet har klagerens advokat blandt andet oplyst:

> "Skaden er anmeldt til forsikringsselskabet den 7. juli 2016. Forsikringsselskabet har afvist dækning med forskellige begrundelser. Aktuelt har forsikringsselskabet ved mail af 6. januar 2017 afvist dækning med begrundelse, at der ikke har været rimelig grund til at føre den pågældende kæresag. Dette er nærmere begrundet med, at når en sag har været behandlet i byretten, er der en forhåndsformodning for, at 1. instansens afgørelse er korrekt, hvorfor en appel som udgangspunkt ikke er en rimelig omkostning. Dernæst mener forsikringsselskabet, at der efter en konkret vurdering af sagen heller ikke har været rimelig grund til at føre kæresagen.
>
> Der vedlægges kopi af mailkorrespondancen med forsikringsselskabets advokatfirma.
>
> Sagen drejer sig i hovedtræk om, at skifteretten i … har nægtet gældssanering for min klient. Denne kendelse har jeg på vegne af min klient kæret til Vestre Landsret, der ved kendelse af 8. juli 2016 stadfæstede skifterettens kendelse.
>
> Jeg har efterfølgende søgt om tilladelse til at kære landsrettens kendelse til Højesteret. Procesbevillingsnævnet har ikke imødekommet denne ansøgning, idet man ikke har fundet at sagen indeholder spørgsmål af principiel karakter. Procesbevillingsnævnet tager ikke stilling til sagens materielle indhold.

Ved vurderingen af om der har været rimelig grund til at kære skifterettens afgørelse til Vestre Landsret kan der ikke blot henvises til, at der er en forhåndsformodning for at en afgørelse i 1. instans er korrekt, hvorfor en appel som udgangspunkt ikke er en rimelig omkostning. En gennemgang af Ugeskrift for Retsvæsen viser, at byretsafgørelser i vidt omfang ændres af landsretten, og tilsvarende at landsretsafgørelser i vidt omfang ændres af Højesteret.

Det kan supplerende oplyses, at min klient efterfølgende på ny har søgt om gældssanering, hvilket er imødekommet af skifteretten. Der er således konkret én skifteretsdommer, der har en anden opfattelse af min klients mulighed for at få gældssanering end en anden skifteretsdommer og 3 landsdommere.

Der må i relation til spørgsmålet om retshjælpsforsikring foretages en konkret vurdering af tvistens konkrete, faktiske og juridiske forhold.

I den forbindelse henviser jeg til mine detaljerede argumenter i kæreskriftet og replikken til landsretten. Det var - og er - min opfattelse, at skifterettens afgørelse er forkert. Jeg noterer, at dette synspunkt ikke deles af landsretten. Men i alle retssager vil der være en vinder og en taber, og det er nødvendigvis ikke udtryk for at den tabende part ikke har haft rimelig grund til at føre sagen. Som advokat har jeg også en pligt til ikke at medvirke til unødig procesførelse. Når jeg involverer mig i en retssag er det fordi, jeg vurderer, at der er rimelig grund til at føre proces. I modsat fald vil jeg afstå herfra.
…
På den baggrund er det min opfattelse, at der konkret ikke er grundlag for at nægte retshjælpsdækning med henvisning til at der ikke har været rimelig grund til at føre kæresagen."

Selskabets advokat har i brev af 25/4 2017 til nævnet blandt andet anført:

"Sagsfremstilling
Klagers advokat ansøgte ved e-mail af 7. juli 2016 om retshjælpsdækning til kære af en kendelse af 3. juni 2016, hvorved Retten i … havde nægtet klager en privat gældssanering.

Klager var indehaver af en større …koncern, …, der gik konkurs i 2010, og klager gik samtidigt personligt konkurs. Det fremgår af mediernes omtale af konkursen, at der fra kurators side i forbindelse hermed blev gennemført en række undersøgelser af mulige omstødelige dispositioner.

Af skifterettens kendelse af 3. juni 2016 fremgår, at klager var ansat som direktør i … af sin hustrus virksomheder *'som i det væsentligste, omend i mindre omfang, er en videreførelse af den virksomhed, som medførte ansøgerens konkurs'*. Det fremgår videre, at klagerens hustru ejede selskaberne, men ikke har noget med driften at gøre.

Det fremgår herefter, at der under konkursboernes behandling (efter klagers ejendomskoncerns kollaps i 2010) blev anlagt en række omstødelsessager mod klagers ægtefælle og dennes selskaber samt klagers børn, men at disse sager er forligt.

Skifteretten anførte herefter, at der efter en samlet vurdering af de beskrevne momenter, herunder ægtefællens formueforhold, at der bestod en '*formodning for, at ansøgeren har indrettet sig med henblik på gældssanering'.* I tilknytning hertil anførte skifteretten, at da klager ikke i øvrigt havde dokumenteret, at klagers hustru var i besiddelse af en formue,

som skulle dække hendes underskud, eller hvordan hendes formue var erhvervet, var der ikke grundlag for gældssanering.

Ved e-mail af 29. juli 2016 meddelte [klagerens advokat] på vegne selskabet afslag på retshjælpsdækning til sagen, jf. **bilag A**. Der blev ved afslaget henvist til de i (tidligere gældende) retshjælpsbetingelsers § 5, stk. 1, idet selskabet angav, at tvisten måtte anses for at udspringe af klagers erhvervsudøvelse. Selskabet henviste i den forbindelse til ankenævnets kendelser i sag 89.163 og 47.963.

Klagers advokat vendte herefter tilbage ved mail af 25. oktober 2016 og henviste til, at ankenævnet efterfølgende havde afsagt kendelse 89.320 som efter advokatens opfattelse var principiel. Ved nævnets kendelse fandtes retshjælpsselskabet ikke at kunne meddele afslag på retshjælpsdækning med henvisning til, at en tvist om gældssanering ikke kunne anses for en tvist vedrørende sikredes selvstændige virksomhed efter retshjælpsbetingelsernes § 3, stk. 1 (nu § 5, stk. 1).

På grundlag af klagers advokats henvendelse blev sagen revurderet. Ved e-mail af 9. november 2016, **bilag B**, meddelte selskabet - på grundlag af en vurdering af AK 89.230 - tilsagn om retshjælp til førelsen af gældssaneringstvisten for byretten, men fastholdt afslaget på retshjælpsdækning for så vidt angår kæremålet til Vestre Landsret.

Ved selskabets afgørelse blev der lagt vægt på, at der ikke efter de foreliggende oplysninger var fremkommet nyt fra landsretten, som kunne forventes at føre til et andet resultat end byrettens nægtelse af gældssaneringen med henvisning til, at klager måtte formodes at have indrettet sig med henblik på netop at opnå gældssanering, jf. de nugældende retshjælpsbetingelsers § 3, stk. 1 om rimelig grund.

Det fremhæves endvidere, at selskabet på dette tidspunkt ikke var bekendt med, at landsretten allerede den 8. juli 2016 havde truffet afgørelse i sagen, idet klagers advokat ikke medsendte denne ved sin henvendelse af 25. oktober 2016.

Landsrettens kendelse, stadfæstede skifteretten i … kendelse og henviste i det væsentligste til de samme begrundelser som skifteretten, nemlig at klager (sammen med sin hustru) havde fuld kontrol over de … af hustruen ejede selskaber, og at klager - ved den valgte struktur - måtte anses for at have indrettet sig på gældssanering.

Det blev endvidere – efterfølgende – til selskabets oplyst, at klager havde ansøgt om tilladelse til at indbringe landsrettens enstemmige kendelser for Højesteret, men at Procesbevillingsnævnet havde afvist at meddele kæretilladelse.

…

Selskabets stillingtagen

Selskabet har i forbindelse med sagens indbringelse for ankenævnet revurderet sagen, men har ikke fundet grundlag til at ændre stilling i forhold til det meddelte afslag på retshjælpsdækning.

Det er fortsat principielt selskabets opfattelse, at klagers ansøgning om gældssanering har en sådan tilknytning til kollapset af klagers ejendomskoncern i 2010, at ansøgning om gældssanering må anses for omfattet af de nugældende retshjælpsbetingelsers § 5, stk. 1 om tvisten til erhvervsmæssig tilknytning. Dette understreges af listen over klagers passiver, der tilgik skifteretten, hvoraf passiverne udgør intet mindre end kr. 277 mio., hvoraf kr. 200 mio. er kautionsforpligtelse til [bankaktieselskab] og ca. kr. 67 mio. kautionsforpligtelser til [realkreditinstitut], jf. **bilag C**.

Det er principielt selskabets opfattelse, at nævnets principkendelse af 31. august 2016, AK 89.320 ikke kan eller bør omfatte en situation som nærværende, hvor tvisten netop relaterer sig til, om klager - efter en personlig konkurs - i sin rolle som direktør i hustruens virksomheder har kontrol over *'resterne*' af klagers egen tidligere ejendomskoncern, samt hvor klager på denne måde findes (af skifteretten og efterfølgende landsretten) at have indrettet sig med henblik på at opnå gældssanering.

Uanset dette forhold, har selskabet meddelt retshjælp til sagens førelse for skifteretten, hvor klagers advokat dog ikke var indtrådt, hvorfor der ikke består noget krav i relation til denne del.

På baggrund af skifterettens kendelse, som var det grundlag selskabet vurderede sagen på (da selskabet ikke fra klager havde modtaget landsrettens kendelse af 8. juli 2016), vurderedes det imidlertid, at kendelsens indhold og karakter medførte, at der ikke var rimeligt grundlag for at indbringe afslaget på gældssanering fra landsretten.

Således lagde skifteretten vægt på klagers kontrol (som direktør) over … selskaber tilhørende ægtefællen, ægtefællens formueforhold mv., da skifteretten vurderede, at klager havde indrettet sig med henblik på at opnå gældssanering. Der fremgik ikke af de oplysninger, som selskabet var i besiddelse af på tidspunktet for ansøgningen (eller for den sags skyld efterfølgende oplysninger), forhold, der måtte give selskabet anledning til at mene, at der var en sådan mulighed for, at landsretten måtte kunne nå frem til et andet resultat, at der var rimelig grund for kæremålet.

Således sås der ikke for landsretten at være lagt op til ny bevisførelse eller nye argumenter, som kunne afsvække byrettens formodning og særligt sås der ikke udsigt til, at klager for landsretten skulle kunne løfte bevisbyrden for, hvordan klagers ægtefælle var i besiddelse af formue.

På dette grundlag fastholder selskabet, at der ikke på tidspunktet for retshjælpsansøgningens behandling har været en sådan udsigt til, at klager kunne opnå et andet og bedre resultat for landsretten end for skifteretten, og at der dermed ikke i retshjælpsbetingelsernes forstand har været rimelig grund til indbringelse af skifterettens kendelse for landsretten.

Dette er - efter selskabets opfattelse - idet hele understøttet af landsrettens kendelse af 8. juli 2016, hvorved landsretten i realiteten med de samme præmisser som skifteretten stadfæster skifterettens nægtelse af gældssanering.

Det forhold, at klagers advokat (hvilket fuldt ud anerkendes af selskabet) er særdeles kompetent på det skifteretlige område og har haft en anden vurdering af sagen, eller at advokaten har søgt om tredjeinstansbevilling fra Procesbevillingsnævnet (hvilket der er meddelt afslag på) ændrer ikke på selskabets stillingtagen til, at der ikke var rimelig grund for indbringelsen af kendelsen for landsretten, og at selskabets afslag på retshjælp dermed var berettiget, jf. retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 1."

Klagerens advokat har i brev af 21/6 2017 til nævnet blandt andet bemærket:

"For så vidt angår spørgsmålet om der var rimelig grund til at føre proces i form af kære til Vestre Landsret henviser jeg til mine bemærkninger i min klage af 22. februar 2017, samt til indholdet af mit kæreskrift og min kærereplik. Medmindre de i disse processkrifter an-

førte synspunkter og anbringender uden videre kan tilbagevises som værende fuldstændigt grundløse, er der næppe grundlag for at afvise retshjælpsdækning.

Selskabet anfører, at det fortsat principielt er selskabets opfattelse, at tvisten er af erhvervsmæssig tilknytning, men at selskabet dog har meddelt retshjælp til sagens førelse i skifteretten. Jeg kan ikke gennemskue om selskabet som et anbringende i denne klagesag gør gældende, at retshjælp skal afvises som følge af erhvervsmæssig tilknytning, eller om det blot er en oplysning af faktisk karakter, men under alle omstændigheder skal jeg henvise til nævnets kendelse i sag nr. 89320 og denne kendelse præmisser om at 'formålet med gældssaneringsinstrumentet er, at en person — fremadrettet — får mulighed for at få forbedret sin privatøkonomiske situation'."

Af mail af 22/6 2017 fra selskabets advokat til nævnet fremgår det blandt andet:

"Med henvisning til klagers advokats vedhæftede brev, bemærkes det, at selskabet principielt er af den opfattelse, at tvisten i nærværende sag er af en karakter, der må betegnes som tilknyttet til klagers erhverv.

Det gælder uanset AK 89.320, hvor det bagvedliggende faktum (baggrunden for klagers gældssanering i kendelsen) adskiller sig væsentligt fra faktum i nærværende sag.

Imidlertid har selskabet meddelt retshjælp til sagen for skifteretten, og kan dermed ikke under nærværende sag forfægte det standpunkt, at tvisten er undtaget som erhvervsmæssig efter de nugældende retshjælpsbetingelsers § 5, stk. 1 (tidligere § 3, stk. 1). Dette ændrer ikke på, at selskabet imødeser ankenævnets stillingtagen til, om nærværende sag må sidestilles med ankenævnets principielle kendelse AK 89.320."

I skifterettens kendelse af 3/6 2016 er det blandt andet anført:

"Ansøgeren er ansat som direktør i ... af ægtefællens selskaber, som i det væsentligste, omend i mindre omfang, er en videreførsel af den virksomhed, som medførte ansøgerens konkurs. Ansøgeren har en fast månedløn på ca. 34.000 kr. brutto. Ægtefællen ejer selskaberne, men har derudover ikke noget med driften at gøre. Det er for skifteretten oplyst, at der i 2014 i de af ægtefællen ejede selskaber samlet var et underskud på 68.000 kr. og at ægtefællen i samme år fra et af selskaberne modtog et udbytte på 100.000 kr.

Under konkursboernes behandling anlagde konkursboerne en stribe omstødelsessager mod ægtefællens selskaber, ægtefællen personligt og ansøgerens børn. Sagerne blev mellem boet og de sagsøgte forligt. Det er ikke oplyst, på hvilken baggrund konkursboerne valgte at indgå et forlig.

Efter en samlet vurdering af ovenstående momenter, finder retten, uanset kurators oplysing om, at man ikke i forbindelse med konkursen har konstateret forhold, som taler afgørende imod gældssanering, at der består en formodning for, at ansøgeren har indrettet sig med henblik på gældssanering. Herefter, og da ansøgeren ikke har dokumenteret eller på anden vis godtgjort, at ægtefællen er i besiddelse af en formue, som skal dække hendes underskud, og da der ikke er redegjort for, hvordan en sådan er erhvervet, finder retten ikke at der er grundlag for af afsige kendelse om gældssanering for [klageren] på det foreliggende grundlag, jf. konkurslovens § 197, stk. 1, stk. 2, nr. 5 og stk. 4."

6. 90539

Af kæreskriftet af 15/6 2016 fra klagerens advokat fremgår det blandt andet:

"**1. Påstand**

1.1 For landsretten nedlægger jeg påstand om at skifterettens kendelse ophæves og sagen hjemvises til skifteretten til fornyet behandling.

2. Sagsfremstilling

…

2.2 Baggrunden for den personlige konkurs var, at [klageren] havde kautioneret for nogle af ham ejede ejendomsselskaber, hvilke også var taget under konkursbehandling med de samme kuratorer som i det personlige konkursbo.

2.3 Den 23. januar 2014 indledte skifteretten gældssaneringssagen efter reglerne om gældssanering i forbindelse med konkurs. Ved sagens indledning blev advokat … antaget som skifterettens medhjælper. Advokat [som skifterettens medhjælper] havde forinden i forbindelse med ansøgning om gældssanering medsendt kopi af et brev fra kuratorerne, hvori anføres, at kuratorerne i forbindelse med den hidtidige behandling af konkursboerne ikke har konstateret forhold, som efter deres opfattelse taler afgørende imod afsigelse af kendelse om gældssanering.

…

2.5 Den 14. oktober 2015 blev advokat … afsat som medhjælper, og i stedet blev advokat … antaget som ny medhjælper. Det fremgår af det af ham udarbejdede gældssaneringsforslag af 10. marts 2016, at nogle kreditorer efter gennemgang af det oprindelige gældssaneringsforslag havde rejst spørgsmål om blandt andet [klageren] og hans ægtefælles økonomiske forhold, og at [den nye medhjælper] havde undersøgt disse forhold nærmere. Han anfører herom blandt andet, at han efter undersøgelse af årsopgørelser, årsregnskaber mv. kan bekræfte, at [klageren] loyalt og korrekt har oplyst om sine indtægter og økonomiske forhold. Advokat [som den nye medhjælper] konkluderer, at hans gennemgang af [klagerens] økonomiske forhold ikke har afdækket forhold, som efter hans opfattelse kan være til hinder for gældssanering.

2.6 Det nye gældssaneringsforslag medførte, at der fremkom en række indsigelser fra [realkreditinstitut] ved brev af 23. maj 2016 fra advokat … som advokat for [realkreditinstituttet]. Samme advokat havde som kurator i konkursboerne tidligere afgivet gentagne erklæringer om, at der efter kuratorernes opfattelse ikke var konstateret forhold, der taler afgørende imod en gældssanering. Ved brev af 26. maj 2016 har medhjælper, advokat …, udførligt besvaret de fremsatte indsigelser.

…

2.8 Den 3. juni 2016 afsagde skifteretten kendelse om, at gældssanering nægtes.

…

3. Anbringender

3.1 Det gøres principalt gældende, at såfremt skifteretten ved sin vurdering af, om betingelserne for gældssanering er opfyldt, finder at der mangler relevante og afgørende oplysninger, dokumentationer mv., burde skifteretten have udsat sagen med henblik på at medhjælper kunne fremskaffe disse oplysninger og dokumentationer, således at afgørelse om gældssanering kunne træffes på et tilstrækkeligt oplyst og materielt korrekt grundlag.

3.2 Følgelig bør sagen allerede af den grund hjemvises til fortsat behandling i skifteretten.

3.3 Det fremgår af det af advokat … udarbejdede gældssaneringsforslag, at han nøje har gennemgået begge ægtefællers økonomiske forhold, samt årsregnskaberne for de af ægtefællen direkte og indirekte ejede selskaber. Advokat … må derfor antages at være i besiddelse af dokumenter og bilagsmateriale, der kunne have været fremlagt i skifteretten, hvis skifteretten havde vurderet at det havde været nødvendigt for at kunne træffe en materielt korrekt afgørelse.

3.4 Det fremgår også af gældssaneringsforslaget, at [klageren] loyalt og korrekt har oplyst om de økonomiske forhold. Det kan således ikke bebrejdes [klageren], at skifteretten tilsyneladende mangler afgørende oplysninger og dokumentationer, og derfor bør dette heller ikke komme ham til skade i form af at han af den grund nægtes en i øvrigt velbegrundet gældssanering.

3.5 Subsidiært gøres det gældende, at [klageren] ikke har indrettet sig med henblik på gældssanering, hvorved bemærkes at skifteretten baserer sin afgørelse på en formodning, hvilket i sig selv ikke er en korrekt begrundelse for at nægte gældssanering.

3.6 Der vil blive indhentet de oplysninger og dokumentationer, som skifteretten finder er af relevant og afgørende betydning. F.eks. kan oplyses, at jeg blandt andet har en kopi af forligsaftalerne vedrørende de af konkursboerne anlagte omstødelsessager. Der er tale om to forligsaftaler på i alt 17 sider. Disse ses ikke at være fremlagt i skifteretten, heller ikke i de materialesamlinger på i alt 177 sider, som advokat … har fremlagt som advokat for [realkreditinstitut], uagtet at han selv i sin egenskab af kurator i konkursboerne har indgået forligsaftalerne. Endvidere vedrørende disse forligsaftaler kan det være nødvendigt at fremskaffe cirkulæreskrivelser og redegørelser fra kuratorerne, der må formodes at redegøre nærmere for baggrunden for omstødelsessagerne anlæggelse og efterfølgende forlig.

3.7 Det er i øvrigt faktuelt forkert, når skifteretten lægger til grund at …af ægtefællens selskaber i et vist omfang er en videreførelse af den virksomhed, som medførte konkursen. Det vil blive nærmere dokumenteret.

3.8 Det findes rettest, at de relevante faktiske forhold og dokumentationer fremlægges samlet i et særskilt efterfølgende processkrift med beskrivelse af de forhold, som skifteretten finder er uoplyste, samt anbringender vedrørende den materielle del af sagen."

I replikken af 7/7 2016 har klagerens advokat blandt andet oplyst

"1.2 [Realkreditinstituttet], der har indgivet svarskrift i kæresagen, ses ikke at have forholdt sig til dette anbringende om hjemvisning, men har erklæret sig enig i, at der mangler relevante oplysninger. Således har [realkreditinstituttet] anført, at der mangler oplysninger om, hvorledes ægtefællen har været i stand til at erhverve villaen, og der foreligger ikke oplysninger om, hvorledes ægtefællen har haft de indtægter, der er nødvendige for at opretholde ejerskabet til villaen eller ægtefællens øvrige aktiver. Endvidere anføres det at gældssaneringsforslaget ikke nævner, hvorledes ægtefællen finansierer det underskud, der fremkommer på ægtefællens budget i gældssaneringsforslaget, ligesom det ikke er oplyst, hvorledes ægtefællen har finansieret hendes andel af en i 2015 erhvervet andelslejlighed, eller hvorledes dette ejerskab - og hendes ejerskab til en [feriehus] i [udlandet] - påvirker budget-

tet. Endelig anføres det i svarskriftet, at der mangler oplysninger om omkostningerne til ægtefællens bil.

1.3 Det kan således udledes af svarskriftet, at [realkreditinstituttet] er enig i, at der mangler en række relevante oplysninger, og [realkreditinstituttet] kan vel næppe være uenig i, at skifterettens afgørelse er truffet på et ikke tilstrækkeligt oplyst grundlag.

1.4 Synspunktet fra [realkreditinstituttets] side synes derimod at være, at man bebrejder [klageren], at der mangler en række relevante oplysninger, hvorfor man gør gældende, at han ikke har medvirket loyalt til sagens oplysning.

1.5 Det bestrides, at [klageren] på nogen måde ikke skulle have medvirket loyalt til sagens oplysning.

…

2.6 For det første er det ikke [klagerens] valg, om budgettet skal udarbejdes på den ene eller den anden måde. [Klageren] har overfor medhjælperne erklæret sig indforstået med den måde, som medhjælperne måtte mene, var den rigtige måde. Til belysning heraf fremlægges som **bilag 7** [klagerens] mail af 27. september 2015 til medhjælper, advokat …, hvori blandt andet anføres: '*Jeg har, som nævnt, fra starten forladt mig på, at Skifteretten og Skifterettens medhjælper træffer den rigtige beslutning, og hvis den juridisk korrekte afgørelse er, at [klagerens ægtefælles] indtægter skal indgå i beregningen af det månedlige afdrag, har jeg, som nævnt, ingen indvendinger imod dette'.* Det fremgår også af advokat … forudgående brev af 25. september 2015 til skifteretten, hvor det på side 2 blandt andet anføres: '*Det skal understreges, at ansøgeren helt har overladt det til medhjælper at vurdere om ægtefællens indtægter/udgifter skulle med eller ej og der er således hverken tale om fiktiv adresse eller forsøg på at holde ægtefællen ude fra ansøgerens side'.* Brevet fremlægges som **bilag 8.**

2.7 Det er medhjælper, der beslutter, hvorledes et budget skal udarbejdes. Det hører til medhjælpers arbejdsopgave, og det er medhjælper, der må formodes at kende reglerne herom, og i sidste ende er medhjælper underlagt skifterettens tilsyn og instruktionsbeføjelse, hvorfor det er skifteretten, der endeligt tager stilling om et budget er udarbejdet korrekt.

2.8 For det andet skal der udarbejdes at korrekt og fyldestgørende budget for ægtefællen efter reglerne herom i gældssaneringsbekendtgørelsen, uanset om det er som en integreret del af et husstandsbudget eller som ægtefællens separate budget. Den første medhjælper har ikke udarbejdet noget budget for ægtefællen. Det har den anden medhjælper, men hans ægtefællebudget er på flere punkter ikke i overensstemmelse med reglerne herom, og redegørelsen savner en nærmere begrundelse for, at ægtefællen tilsyneladende kan leve med at månedligt underskud på 8.086,32 kr., oven i købet før rådighedsbeløb. Men også her gælder det, at det er skifterettens medhjælper, der har til opgave at udarbejde et korrekt budget efter reglerne herom, og sørge for at der bliver behørigt redegjort for en situation, hvor der efter budgettet fremkommer et ikke ubetydeligt månedligt underskud. Det kan under ingen omstændigheder bebrejdes [klageren]. Han har sørget for at skifterettens to medhjælpere har fået alle faktiske oplysninger og dokumentationer, som medhjælperne har udbedt sig, og så kan det ikke komme [klageren] til skade, hvorledes medhjælperne beslutter sig for at udarbejde budgetter og redegørelser.

3. Ægtefællens formueforhold

…

3.3 Ægtefællens formueforhold har i øvrigt været oplyst fra starten. Som **bilag 9** fremlægges den side fra gældssaneringsansøgningen, der omhandler aktiver og passiver. Det er anført, at ægtefællen har en samlet formue på 7.846.226 kr., bestående af kontante indestående, værdipapirer og friværdi i to ejendomme.

…

3.5 Jeg bliver nødt til at gentage, at det påhviler medhjælper - af egen drift eller efter anmodning fra skifteretten - at sørge for at relevante oplysninger kommer frem og i fornødent omfang dokumenteres. Jeg må også gentage, at skifterettens medhjælper i det af ham udarbejdede gældssaneringsmateriale flere gange har oplyst, at han har foretaget en nøje gennemgang af ægtefællernes økonomiske forhold, og at [klageren] loyalt og korrekt har medvirket til sagens oplysning. Det kan derfor ikke komme [klageren] til skade, at medhjælper ikke har ment, at der skulle redegøres nærmere for ægtefællens formueforhold (eller at kapitalafkastet ikke er medtaget på ægtefællens budget).

4. Indretning med henblik på gældssanering

...

4.2 De budgetmæssige forhold er nærmere beskrevet ovenfor i afsnit 2. Det er medhjælper, der har udarbejdet budgetterne og det er medhjælper, der har besluttet, hvorledes budgetterne skulle udarbejdes, og hvilke poster, der skulle medtages. [Klageren] har givet medhjælper alle økonomiske oplysninger til brug herfor, og det forhold, at [klageren] af arbejdsmæssige årsager i en årrække har haft bopæl i…, er ikke udtryk for at han dermed skulle have indrettet sig med henblik på gældssanering. De faktiske forhold er som de er, og det er herefter op til skifteretten og skifterettens medhjælper at vurdere, hvilken budgetmæssig betydning, dette vil have.

…

4.4 Spørgsmålet om hvorvidt den omstændighed, at [klageren] er ansat i nogle ejendomsselskaber, der direkte og indirekte er ejet af ægtefællen, kan være relevant, hvis der er tale om, at der derved skulle være etableret en form for kreditorly. Dette er ikke tilfældet. Medhjælper har nøje gennemgået selskabernes årsregnskaber og andre dokumenter, og har fået alle oplysninger herom af relevans for sagen, herunder om fastsættelsen af [klagerens] aflønning og arbejdsopgaver, selskabernes resultater, størrelsen af udbytter (som burde være medtaget på ægtefællens budget), baggrunden for selskabernes etablering, selskabernes ejendomsportefølje mv. Medhjælper har tilstrækkelig viden og dokumentationer til at kunne give en fyldestgørende redegørelse for de relevante forhold i den forbindelse. Det har medhjælper ikke gjort, og skifteretten har ikke anmodet medhjælper om en sådan redegørelse. Medhjælper har alene konkluderet, at hans gennemgang af de økonomiske forhold ikke har afdækket forhold, som efter medhjælpers opfattelse kan være til hinder for gældssanering.

…

4.7 Der er ikke grundlag for at fastslå, at ægtefællerne skulle have indrettet sig således, at de frit kan fastsætte [klagerens] løn og ændre denne efter en gældssanering. Tværtimod er det dokumenteret overfor medhjælper at dette ikke er tilfældet."

Af landsrettens kendelse af 8/7 2016 fremgår det blandt andet:

"Kendelsen er kæret af [klageren] med påstand om, at skifterettens kendelse ophæves og sagen hjemvises til skifteretten til fornyet behandling. Til støtte for påstanden har [klage-

ren] navnlig anført, at skifteretten burde have udsat sagen med henblik på fremskaffelse af de oplysninger og dokumentationer, som skifteretten har manglet. Han har loyalt og korrekt oplyst om sine og ægtefællens økonomiske forhold. Han har ikke indrettet sig med henblik på gældssanering. Det er faktuelt forkert, når skifteretten lægger til grund, at … af ægtefællens selskaber i et vist omfang er en videreførelse af den virksomhed, som medførte konkursen.

[Realkreditinstituttet] har påstået kendelsen stadfæstet og har til støtte herfor navnlig anført, at [klageren] skal nægtes gældssanering, idet hans og ægtefællens økonomiske forhold er uafklarede, jf. konkurslovens § 197, stk. 2, nr. 1. [Klageren] har desuden indrettet sig med henblik på gældssanering, jf. konkurslovens § 197, stk. 2, nr. 5, og der foreligger andre omstændigheder, som taler afgørende imod gældssanering, jf. konkurslovens § 197, stk. 4.

Landsretten afsagde

[Klageren] er ifølge sin egen forklaring i skifteretten ansat som tegningsberettiget direktør i … selskaber, som ejes af ægtefællen …, herunder datterselskabet …, der afholder [klagerens] løn. Ægtefællerne har herved fuldstændig kontrol over selskabernes drift og regnskabsaflæggelse, herunder indstillinger til udbytteudlodninger og lønvilkår. Det er ikke er dokumenteret, at [klagerens ægtefælle] ved hjælp af sine egne indtægter, herunder formueindtægter, kan finansiere bl.a. ejendommen i …, herunder betale ejendomsværdiskat og grundskyld.

Ved den valgte selskabsstruktur har [klageren] indrettet sig på gældssanering, jf. konkurslovens § 231 a, stk. 2, jf. § 197, stk. 2, nr. 5, ligesom der også efter sagens oplysninger foreligger andre omstændigheder, som taler afgørende imod gældssanering, jf. § 231 a, stk. 4. Landsretten tiltræder derfor, at skifteretten har nægtet at afsige kendelse om gældssanering for [klageren].

Thi bestemmes:

Skifterettens kendelse stadfæstes."

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"3. Hvad dækker retshjælpsforsikringen
Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet.

3.1 Tvist
Ved tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunnet løse, og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift.

Forsikringen dækker ikke udgifter til almindelig advokatrådgivning.

3.2 Rimelig grund
Det er en betingelse for dækning, at der er rimelig grund til at indbringe tvisten for domstolene eller voldgift. Hvis der efter selskabets opfattelse ikke er rimelig grund, skal selskabet begrunde det.
…
5. Hvilke tvister er ikke dækket
Følgende tvister er ikke omfattet af retshjælpsdækningen:

5.1 Tvister i forbindelse med sikredes erhvervsudøvelse
Ved erhvervsudøvelse forstås enhver aktivitet, uanset tab eller gevinst, der har karakter af, forbindelse med eller udspringer af sikredes:

a) Hovederhverv
b) Bierhverv (herunder bierhverv med karakter af hobby)
c) Formuedispositioner i forbindelse med ovenstående aktiviteter
d) Ansættelsesforhold
e) Finansiel spekulation

…
7. Hvilke omkostninger er ikke dækket

Følgende omkostninger er ikke omfattet af retshjælpsdækningen:

a) Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. hvis sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi omkostningerne ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand"

Nævnet udtaler:

Klageren var indehaver af en koncern, der gik konkurs i 2010. Klageren gik i samme forbindelse personligt konkurs, idet han havde kautioneret personligt for nogle af selskaberne, der indgik i koncernen. Han ansøgte efterfølgende om gældssanering, hvilket skifteretten nægtede ved kendelse af 3/6 2016.

Skifteretten lagde ved kendelsen blandt andet vægt på, at klageren efterfølgende blev ansat som direktør i 7 selskaber, der var ejet af hans ægtefælle, og at flere af aktiverne fra hans tidligere selskaber var flyttet over i ægtefællens selskaber forud for konkursen. Retten fandt, at der i det væsentligste var tale om en videreførelse af virksomheden, der medførte klagerens konkurs. Det er noteret, at ægtefællen ud over sit ejerskab ikke er involveret i driften af selskaberne. Retten fandt, at der bestod en formodning for, at klageren havde indrettet sig med henblik på gældssanering. Videre fandt retten det ikke godtgjort, at ægtefællen var i besiddelse af en formue, der skulle dække hendes underskud, eller at der var redegjort for, hvordan en sådan formue var erhvervet.

Klageren kærede skifterettens kendelse til landsretten, og det er til kæresagen for landsretten, at han har søgt om tilsagn om retshjælpsdækning hos selskabet.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at der ikke er rimelig grund til at føre sagen, jf. forsikringsbetingelserne punkt 3.1 og 7, litra a).

Klagerens advokat har til støtte for, at der var rimelig grund til at føre sagen henvist til kæreskrift af 15/6 2016 og replik af 7/7 2016, hvor han blandt andet har henvist til, at sagen burde hjemvises, når der mangler oplysninger om ægtefællens indtægter, at klageren har medvirket loyalt til oplysningen af sagen, og at det er skifterettens medhjælpere, der har truffet beslutning om beregning af budgetgrundlaget. Herudover har advokaten henvist til, at ægtefællens formueforhold har været kendt fra starten, og at klagerens ansættelse som direktør i ægtefællens virksomheder ikke er en form for kreditorly, samt at skifterettens medhjælpere har haft adgang til alle regnskaber og dokumenter af relevans for sagen.

Selskabet har som baggrund for afslaget på dækning henvist til, at skifteretten har nægtet gældssaneringen, og at der ikke i forbindelse med kæresagen var lagt op til ny bevisførelse eller nye argumenter, der ville medføre et andet resultat i landsretten.

Det fremgår af sagen, at landsretten ved kendelse af 8/7 2016 stadfæstede skifterettens kendelse. Klagerens advokat har oplyst, at klageren efterfølgende på ny har søgt om gældssanering, hvilket er imødekommet af skifteretten. Nævnet er blevet oplyst om omstændighederne i den efterfølgende sag.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde dækning til kæresagen for landsretten. Nævnet har blandt andet lagt vægt på skifterettens kendelse, og at der ikke i kæreskriftet eller replikken er fremkommet nye oplysninger, der kunne antages at medføre et andet resultat ved landsretten, som da også stadfæstede skifterettens kendelse.

Nævnet har noteret, at selskabet har anført, at sagen principielt er omfattet af undtagelsen i forsikringsbetingelsernes punkt 5.1, der vedrører tvister, der udspringer af erhvervsudøvelse, og at selskabet ønsker nævnets udtalelse herom. Nævnet finder, at der ikke er anledning til, at tage stilling til dette.

13. 90539

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings